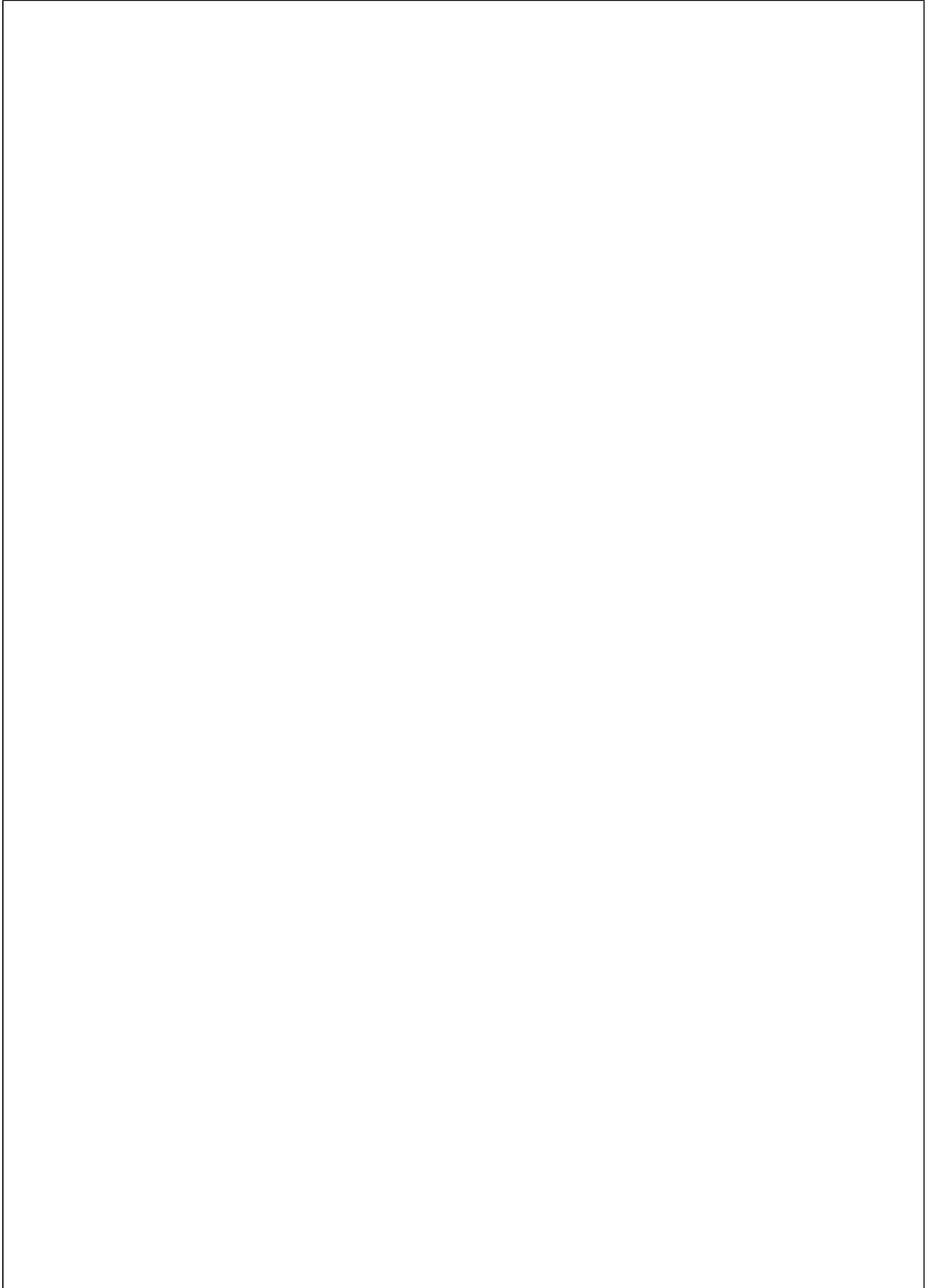

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/171965,Konferencja-Wywiad-i-kontrwywiad-Polski-niepodleglej-i-PRL-premiera-nagrania-na-.html>
02.03.2026, 12:27

Konferencja „Wywiad i kontrwywiad Polski niepodległej i PRL” – premiera nagrania na kanale IPNtv Konferencje 13 listopada 2022

12.10.2022

12 października 2022 r. w Centralnym Przystanku Historia IPN w Warszawie odbyła się zorganizowana przez Instytut Pamięci Narodowej oraz Agencję Wywiadu konferencja popularnonaukowa „Wywiad i kontrwywiad Polski niepodległej i PRL”. Konferencję otworzyli zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma oraz zastępca szefa AW płk Dominik Duda.

- Dzisiaj do grona instytucji współpracujących z Instytutem Pamięci Narodowej dołącza Agencja Wywiadu. Bardzo się z tego cieszę, ponieważ badania dotyczące wywiadu, zwłaszcza w totalitarnym i dyktatorskim państwie, jakim był PRL, są w Instytucie bardzo zaawansowane. Znakomitych publikacji na ten temat powstało już bardzo wiele – powiedział zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma podczas wystąpienia otwierającego konferencję.

Obradowano w trzech sesjach, w których omówiono dzieje służb specjalnych w latach 1918–1989: tradycje wywiadu II Rzeczypospolitej, wywiad niepodległej Rzeczypospolitej podczas II wojny światowej oraz w okresie powojennym, wywiad i kontrwywiad Polski „ludowej” w służbie Moskwy.

Referaty wygłosili wybitni specjaliści związani z IPN, od wielu lat zajmujący się tematyką podjętą podczas konferencji:

Sesja „Tradycje wywiadu II Rzeczypospolitej”

- „Wywiad i kontrwywiad jako element realizacji interesów niepodległego państwa polskiego” – dr Paweł Skubisz, Oddział IPN w Szczecinie
- „Wywiad II RP na kierunku zachodnim” – dr Konrad Graczyk, BBH IPN w Warszawie
- „Wywiad II RP na kierunku wschodnim” – dr hab. Dariusz Rogut, Oddział IPN w Łodzi

Sesja „Wywiad niepodległej Rzeczypospolitej podczas II wojny światowej oraz w okresie powojennym”

- „Wywiad i kontrwywiad jako element realizacji interesów Państwa walczącego o swą niepodległość” – dr hab. Władysław Bułhak, BBH IPN w Warszawie
- „Wywiad Polskiego Państwa Podziemnego” – dr Marek Jedynak, Delegatura IPN w Kielcach
- „Kontrwywiad Polskiego Państwa Podziemnego” – dr hab. Władysław Bułhak, BBH IPN w Warszawie
- „Kontrwywiad podziemia niepodległościowego po rozwiązaniu Armii Krajowej” – dr Michał Wenklar, Oddział IPN w Krakowie

- „Wywiad podziemia niepodległościowego po rozwiązaniu Armii Krajowej” – dr Wojciech Frazik, Oddział IPN w Krakowie

Sesja „Wywiad i kontrwywiad Polski »ludowej« w służbie Moskwy”

- „Ludowe Wojsko Polskie czy Ludowe Wojsko (nie)Polskie – geneza, tradycje i tożsamość Sił Zbrojnych PRL” – dr hab. Sławomir Cenckiewicz, Wojskowe Biuro Historyczne
- „Wywiad i kontrwywiad Polski podległej i komunistycznej jako element realizacji interesów ZSRS” – dr Witold Bagieński, Archiwum IPN w Warszawie
- „Geneza komunistycznej bezpieki – Kujbyszewiacy” – dr Maciej Korcuć, Oddział IPN w Krakowie
- „Wywiad państw bloku sowieckiego jako element systemu wywiadowczego ZSRS” – dr Przemysław Gasztold, BBH IPN w Warszawie
- „System zależności służb komunistycznych Polski »ludowej« wobec Sowietów” – dr hab. Filip Musiał, Oddział IPN w Krakowie

W podsumowaniu konferencji dyrektor Biura Badań Historycznych IPN dr Sebastian Pilarski podkreślił, że służby specjalne Polski „ludowej” nie mogą być w żaden sposób wzorcem dla służb obecnie działających, gdyż realizowały one interesy Związku Sowieckiego. Punktem odniesienia i źródłem tradycji pozostaje natomiast wywiad i kontrwywiad II RP, a także Polskiego Państwa Podziemnego.

► *Studia nad wywiadem i kontrwywiadem Polski w XX wieku*, red. Wojciech Skóra i Paweł Skubisz
– [tom 1](#), [tom 2](#), [tom 3](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Konferencja edukacyjna